

i adskillige Henseender, men i andre Punkter endogsaa er ganske væsentlig uretfærdigt, blot fordi den er vedtaget af Folkethinget. Jeg erkjender meget vel, at det ligger i de constitutionelle Forholds Natur, at det ene Thing maa lempe sig efter det andet; jeg finder, at man i somme Tilfælde maa gjøre det i en meget høi Grad. Jeg troer, at vi have havt meget store Exempler fra den nærværende Forsamling af Rigsdagen paa en saadan tvungen Lemping til hvad det andet Thing har vedtaget. Det har deels viist sig ved Krigsskatsloven, og deels vil det vise sig ved Finantsloven. Der var en trængende Nødvendighed i at disse Love beforders saaledes, at de kunne træde i Kraft inden den 1ste Juni dette Aar og den første end tidligere, og derfor har man i Sagen om Krigsskatten opoffret en Mængde Betragtninger, som idetmindste efter et stort Antal Medlemmers Mening her i Thinget vare af stor Vigtighed, og det Samme vil upaatvibeligt ogsaa blive Tilfældet ved Finantsloven. Hvad derimod den nærværende Lov angaaer, saa har den aldeles ikke nogen saadan paatrængende Natur; den vil jo aldeles ikke komme i nogen Betragtning førend næste Aars Begyndelse, og der kan altsaa være Tid til at Sagen paany kan tages under Overveielse i begge Thing, og jeg sætter endogsaa, at den ikke skulde komme ud strax, naar Thingene igjen samles, saa er dette dog virkelig heller ikke af saa paatrængende Nødvendighed. Det ærede Udvalg har meent, at der er en Splid i Folket, som alene kan løses ved at man faaer en Ende paa Sagen, og at man altsaa maa see at faae en saadan Ende derpaa, som der efter Omstændighederne er at faae, uden at see paa, om det er en god Ende eller ikke. Men jeg maa aldeles benægte, at der, saaledes som Udvalget mener, virkelig i længere Tid har fundet en saadan Spænding Sted. Tværtimod er det klart, at i de 4 første Stænderforsamlinger, saavel for Distrikterne som for Jylland, har der ikke reist sig en eneste Vekselgelse over det privilegerede Hartkorns Fortrin med Hensyn til Skatter. Men man har paa det Allerbestemteste erkjendt, at dette Skatteprivilegium har en saadan Grund, at man ikke kan have det Mindste derimod at erindre. Der have vel været adskillige Tvistigheder an-

gaaende enkelte Dele af Communalbyrderne og de andre Byrder, som bestaae i personlige Prestationer, i hvilken Henseende der ogsaa er gjort overmaade meget til Bedste for det privilegerede Hartkorn og Bebyrdelse for det privilegerede, og hvad der stod tilbage, det var saaledes forberedt ved de sidste Stænderforsamlinger, at der ikke kunde være ringeste Tvivl om, at det vilde skee. Det var jo ogsaa virkelig Byrder af dette Slags, hvori det for de øvrige Borgerklasser meest kunde være at onste, at en fuldkommen Lighed maatte tilveiebringes. Derimod blev der i hiin Tid aldrig sagt et Ord mod Skatteprivilegiet. Hverten i den første Stænderforsamling, da man gjorde Begjæring om, at den nye Matrikul skulde indføres, eller i 1838, da et Lovudkast om den nye Matrikul blev forelagt, var der en Gæst, der tvivlede om, at ved denne Sags Ordning burde det privilegerede Hartkorns Bestodere ideumindste beholde den Skattelettelse, som var bleven Udelen levnet ved Fordn. 15de April 1818 og som kun var en ringe Deel af det, den oprindelig var. Der var i denne Henseende ikke den mindste Strid i Forsamlingen. De, som interesserede sig meest for denne Sag i Forsamlingen, de erkjendte den Liberalitet, som blev viist fra de privilegerede Besidderes Side, idet de bleve staaende ved den ringe Levning af de øvrige Skatteprivilegier, som var bleven tilbage efter de Omvæltninger, som Skattevæsenet var blevet undergaaet i Krigstiden og saaledes som Skatterne omsider bleve fixerede ved Fordn. 15de April 1818. Der var upaatvibelig blandt de privilegerede Hartkornseiere Flere, som tænkte paa, at det nu var den rette Tid til at gjøre Paastand paa, at man skulde have Privilegiet gjort gjeldende vel ikke i dets oprindelige Omfang, men i det Omfang og med den Begrænsning, hvori det var erkjendt ved Fordn. 1 Octbr. 1802, nemlig at Gammelskatten skulde blive hvilende paa det gamle Grundlag, og derimod alle nye Skatter gaae over, deels paa den Maalestof, som forøvrigt blev givet ved Fordn. 1 Octbr. 1802, og deels paa den nye Matrikul, og der var en meget betydelig Forskjel paa den Tid, da Fordn. 1 Octbr. blev indført, mellem Skatter paa privilegeret og uprivilegeret Hartkorn; der hvilede